

ชื่อเรื่อง ปัญหาการละเมิดทางเพศโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Cyberbully)

ผู้จัดทำ	นายธนวุฒิ	ศรีเพชร	591081127
	นางสาวเจนจิรา	วงษงาม	591081060
	นางสาวรัชชัญญ์	อินชาว	591081233
	นางสาวสิริวันดี	เพ็งทิพย์นาง	591081285
	นางสาวสุภาวดี	ราชเล็ก	591081300
	นางสาวอมรรัตน์	ผิวผ่อง	591081317
	นางสาวอุษณีย์	สงแทน	591081343

คณะ นิติศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา นายกฤษฎา อภินวถาวรกุล

ปีการศึกษา 2562

บทคัดย่อ

บทความนี้นำเสนอมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิทางสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อเป็นการช่วยเหลือบุคคลที่ถูกกลั่นแกล้งทางสื่อสังคมออนไลน์ โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นรูปแบบในการกระทำ จากการศึกษาจากหนังสือ ข้อมูลทางวิชาการ จากการปฏิบัติ และทางทฤษฎี พบว่าในปัจจุบันการกลั่นแกล้งทางสื่อสังคมออนไลน์เป็นการกระทำโดยง่าย ไม่มีขั้นตอน วิธีการที่ยุ่งยากและไม่ต้องเสียเวลาหรือค่าใช้จ่ายในการกลั่นแกล้ง ทั้งนี้สาเหตุที่ทำให้มีการกลั่นแกล้งทางสื่อสังคมออนไลน์เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆเพราะว่าผู้ที่กลั่นแกล้งไม่จำเป็นต้องเสนอตัวตนหรือข้อมูลส่วนบุคคล โดยผู้กลั่นแกล้งอาจจะใช้ข้อมูลปลอมหรือตัวตนปลอมเพื่อใช้ในการกลั่นแกล้ง แต่อย่างไรก็ดี พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 และ พ.ศ.2560 ยังไม่ได้กำหนดมาตรการในการช่วยเหลือและป้องกันผู้ที่ถูกกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตโดยเฉพาะเจาะจง ทำให้มีผู้กระทำและผู้ถูกกระทำทางสื่อสังคมออนไลน์เพิ่มมากขึ้น สุดท้ายนี้สื่ออินเทอร์เน็ตเป็นเสรีภาพอย่างหนึ่งในการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นและมีประโยชน์อย่างมากต่อการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ดังนั้นผลที่ได้รับจากการศึกษาเกี่ยวกับการกระทำความผิดทางสื่อสังคมออนไลน์จะได้รับประโยชน์ในด้านการ

ใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างถูกวิธี ได้รู้เกี่ยวกับกฎหมายที่นำมาเทียบเคียงเป็นบทลงโทษกับผู้กระทำผิด และ
ใช้สื่อในทางสร้างสรรค์โดยไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น เพราะจริยธรรมหรือมารยาทในการใช้อินเทอร์เน็ตที่อยู่ในจิตใจของคนนั้นบางครั้งก็มีความสำคัญมากกว่าความเจริญก้าวหน้าทางวัตถุเสียอีก

คำสำคัญ : กฎหมายไซเบอร์

Abstract

บทคัดย่ออังกฤษ

This article presents legal measures regarding violation of social media rights. In order to help people who are bully via social media by using social media as a form of action from a study from a book Academic information According to practice and theory, it is found that bullying on social media is easy no complicated algorithm and time-consuming or bullying costs the reason that the bullying is increasing on social media is because the bullying does not have to present identity or personal information. Bullying may use fake information or fake identities for bullying. However Computer Crime Act 2007 and 2017. Specific measures have been taken to help and prevent cyberbullying. Causing more perpetrators and victims of social media finally, the internet is a freedom of expression, which is very useful for communication. Therefore, the results of studies on social media offenses will benefit the use of social media properly. Get to know about the law that is comparable to the punishment of offenders and use the media in a creative way without causing damage to others. Because the ethics or etiquette of the internet in their minds is sometimes more important than material progress.

Keywords: Cyber Laws

บทนำ

ที่มาและสภาพปัญหา

ในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล คนไทยจำนวนมากใช้คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ สมาร์ทโฟนและอินเทอร์เน็ตในการประกอบธุรกิจ การศึกษา บ้านเหิงและอื่นๆ ทำให้คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ มือถือ และอินเทอร์เน็ตกลายเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวันของคนไทยปัจจุบันประเทศไทยมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตประมาณ 57,000,000 คน คิดเป็น 83.5% จากจำนวนประชากรทั้งสิ้น 68,297,547 คน[1] ดังนั้นจึงเห็นได้ชัดว่าประชากรไทยร้อยละกว่าแปดสิบมีการติดต่อสื่อสารออนไลน์ผ่านระบบคอมพิวเตอร์รวมทั้งโทรศัพท์ สมาร์ทโฟน อันเป็นช่องทางในอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์หรือผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์อาจใช้วิธีการใดๆเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์ เพื่อลวงรู้ แก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือทำลายข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้ใช้บริการโดยมิชอบ หรืออาจกระทำการอันไม่พึงประสงค์ด้วยประการใดๆทำให้ระบบคอมพิวเตอร์ของผู้ใช้บริการไม่สามารถทำงานตามคำสั่งที่กำหนดไว้หรือทำให้การทำงานผิดพลาดไปจากคำสั่งที่กำหนดไว้หรืออาจใช้ระบบคอมพิวเตอร์นั้นเพื่อเผยแพร่ข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นการหลอกลวงหรือมีลักษณะอันลามกอนาจาร ก่อให้เกิดความเสียหาย กระทบกระเทือนต่อเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของรัฐ รวมทั้งความสงบสุขและศีลธรรมอันดีของประชาชน[2] ประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว จึงได้บัญญัติ “พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550” ขึ้นเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ซึ่งต่อมาได้มีการปรับปรุงแก้ไขโดย “พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์(ฉบับที่2) พ.ศ.2560” เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน [3]

เนื่องจากในเว็บไซต์ทั่วไปในปัจจุบันนี้ไม่ว่าจะเป็นเว็บไซต์ Pantip.com ,Snook.com และอื่นๆอีกมากมาย ล้วนแล้วแต่มีการสนทนาผ่านทางอินเทอร์เน็ต ทั้งนี้ยังไม่รวมถึงการบริการให้มีการตั้งกระทู้

ปัญหาที่มักเกิดขึ้นบ่อยๆคือ ผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตที่ไม่ประสงค์ดีบางคนใช้สื่ออินเทอร์เน็ตทำความเสียหายแก่ผู้อื่น เช่น การสนทนาแบบออนไลน์ในห้องสนทนา โดยระบุว่านาย ก. หรือนางสาว ข. ให้บริการทางเพศ

โดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่นหรือถูกเกลียดชัง ผู้ที่กระทำความผิดฐานหมิ่นประมาท ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 328 ถ้าความผิดฐานหมิ่นประมาทได้กระทำโดยการโฆษณาด้วยเอกสาร ภาพวาด ภาพระบายสี ภาพยนตร์ ภาพหรือตัวอักษรที่ทำให้ปรากฏด้วยวิธีใด แผ่นเสียงหรือสิ่งบันทึกเสียงอย่างอื่น กระทำโดยการกระจายเสียง หรือโดยการกระทำการป่าวประกาศด้วยวิธีอื่นใด ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

เมื่อปัญหาข้อกฎหมายที่เกิดจากอินเทอร์เน็ตมีมากมาย และควรรีบดำเนินการแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้สอดคล้อง กับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว[4]

Cyberbullying คือ การรังแกในรูปแบบใหม่ตามยุคดิจิทัล โดยการกลั่นแกล้งจะไม่ใช้การลงไม้ลงมือแบบรังแกทั่วไป แต่จะใช้เครื่องมือสื่อสารเป็นเครื่องมือหลักในการรังแกและกลั่นแกล้งกัน การรังแกนั้นเป็นการรังแกผ่านทางโลกออนไลน์ การรังแกในที่นี้ไม่ได้ทั้งการด่าทอกล่าวหาใช้ถ้อยคำเสียดสี ต่อว่าผู้อื่นโดยเป็นการกลั่นแกล้งที่เจาะจงบุคคลและมีแนวโน้มว่าเป็นการรังแกต่อเนื่องไม่ใช่ครั้งเดียว เพราะในโลกออนไลน์นั้นผู้รังแกไม่ได้ไปเจอหน้ากับเป้าหมายจริงๆ ในมุมมองของผู้กระทำเขาอาจจะนึกสนุกแต่คนที่โดนรังแกมันอาจจะฝังลึกอยู่ในจิตใจของเขาได้ตลอดเวลาเพราะในโลกออนไลน์ข่าวสารแพร่กระจายไปได้เร็วมาก เช่น เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ เป็นต้น

ในปัจจุบันโลกออนไลน์สามารถเข้าถึงได้ง่ายมากประเทศไทยติดอันดับ 5 ของโลก เรื่อง Cyberbullying ที่มีการกลั่นแกล้งบนโลกออนไลน์มากเป็นอันดับ 5 ของโลก ซึ่งโลกออนไลน์นั้นสามารถย่อโลกให้ใกล้เข้ามา เชื่อมต่อทุกความห่างไกลได้เพียงเสี้ยววินาที ในความจริงแล้วบนโลกใบกลมนี้มี 2 ด้านควบคู่กัน ถ้ารู้จักการใช้เทคโนโลยีในด้านประโยชน์ก็จะเกิดผลดีแต่ในอีกด้านถ้าไม่สามารถควบคุมความคตินำมาเป็นเครื่องมือใช้ทำร้ายผู้คน ก็จะเป็นโทษ ไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารผ่านการเขียน ข้อความ เสียง วิดีโอ หรือภาพถ่าย ก็ทำให้เกิด Cyberbully หรือการรังแกผ่านโลกออนไลน์ คือการใช้เครื่องมือสื่อสารอย่างโทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต คอมพิวเตอร์ เชื่อมต่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่คนอื่นๆ สามารถเห็นความเคลื่อนไหวได้ มีการสื่อสารโต้ตอบกันในเรื่องราวหรือประเด็นต่างๆ ร่วมกันได้ และสามารถแชร์เรื่องราว ข้อความ ต่อไปยังผู้อื่น ไม่ว่าจะบนแอปพลิเคชัน เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ อินสตาแกรม แชต หรือเว็บไซต์ ที่เป็นเครื่องมือหลักในการเป็นช่องทางให้เกิดการรังแกและกลั่นแกล้งด้วยสารพัดวิธี ทั้งการโพสต์ การแชร์ หรือส่งต่อข้อมูลอันเป็นเท็จโจมตีบุคคลอื่น ซึ่งมักจะเป็นข้อความหรือเนื้อหาในทางให้ร้าย กระทำการอันใดที่ส่งผลให้เกิดความอับอายต่อผู้อื่น เป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล และบางทีก็อาจเป็นการกระทำที่เลยเถิดไปถึงขั้นผิด

ต่อกฎหมาย และจริยธรรมเกิดขึ้นได้ง่าย ผลกระทบที่เกิดขึ้นก็จะทำให้ผู้ที่ถูกรังแกเสียสุขภาพจิตเป็นโรคซึมเศร้า และอาจยกระดับความรุนแรงถึงขั้นฆ่าตัวตายได้ เป็นต้น

รูปแบบและวัตถุประสงค์ของการกลั่นแกล้งในโลกออนไลน์

1. ทำให้อับอาย สร้างความเสียหายต่อผู้ถูกรังแก

โดยส่วนมากจะเป็นการแกล้งที่มีจุดประสงค์เพื่อสร้างความอับอาย และความเสียหายต่อบุคคลอื่น โดยเจตนา ใช้ถ้อยคำในเชิงลบ ไม่ว่าจะเป็นการโพสต์ด่าทอ ล้อเลียน ใส่ร้าย ชูทำร้าย พุดจาสื่อเสียด ผ่านช่องทางการสนทนา อย่าง เฟซบุ๊ก หรือไลน์ และอื่นๆ หรือการโพสต์อย่างโจ่งแจ้งประจานที่หน้าเพจโซเชียลมีเดียให้ผู้ถูกรังแกได้รับความอับอาย ใช้ถ้อยคำโจมตีให้เกิดความเสียหาย บางรายคุกคามโคลย เรื่องที่ไม่เป็นความจริงให้เกิดเป็นกระแสพูดต่อกันไป มุ่งหมายที่จะทำให้ผู้อื่นเข้าใจผิด และร่วมประณามผู้ถูกรังแกด้วยวาจา

2. ประจานแฉด้วยคลิป

คลิปอนาจาร หรือคลิปที่ผู้ถูกรังแกโดนถูกรุมทำร้าย รุมแกล้ง แล้วนำคลิปไปโพสต์แฉบนโซเชียลมีเดีย ก่อให้เกิดคอมเมนต์เสียหายต่อผู้ถูกรังแก ซึ่งมีกรณีที่เกิดขึ้นทั้งในและต่างประเทศมาแล้ว โดยเฉพาะเด็กซึ่งตกเป็นเหยื่อของความอับอาย จนทำร้ายตัวเองหรือถึงขนาดฆ่าตัวตาย เป็นต้น

3. การแอบอ้างตัวตนของผู้อื่น

การที่ให้ผู้อื่นลวงรู้ถึงรหัสผ่านในการทำธุรกรรมบนโลกโซเชียล ถือเป็นดาบสองคมเลยทีเดียว มีหลายกรณีที่หลุดเผยแพร่รหัสผ่านให้ผู้อื่นลวงรู้โดยไม่เจตนา เช่น การให้เพื่อนหรือคนไม่สนิทมักคุ่น เป็นผู้สมัครแอปพลิเคชันให้ อาทิ เฟซบุ๊ก อินสตาแกรม หรือ ไลน์ อาจตกเป็นเหยื่อโดนรังแกด้วยการถูกสวมรอยใช้เฟซบุ๊กของตัวเอง โพสต์ข้อความหยาบคาย ให้ร้ายบุคคลอื่น โพสต์รูปอนาจาร คลิปวิดีโอลามก หรือสร้างความเสียหายในรูปแบบต่างๆ

4. การแบล็กเมลกัน

ผู้ไม่หวังดีมีเจตนากลั่นแกล้งทำให้เสียหาย นำความลับหรือภาพลับของเพื่อนมาเปิดเผยผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ ทำให้มีการแชร์ต่อกันไปอย่างกว้างขวาง หรือการใส่ร้ายป้ายสี เช่น ดัดต่อรูปภาพที่เกินจริงไปในทางไม่เหมาะสม หรือการแอบถ่ายภาพหลุดที่น่าขำ มาแชร์ส่งต่อกันในโลกออนไลน์ โพสต์ประจาน และ

แสดงความคิดเห็นอย่างสนุกสนานเกินเลย บางครั้งยังส่อไปในทางคุกคามทางเพศด้วยภาพโป๊เปลือยอนาจาร หรือบางรายได้รับการส่งภาพโป๊หรือคลิปวิดีโอลามกมา[5]

หลักการคุ้มครองเสรีภาพในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และการแสดงความคิดเห็น

ถ้อยคำหมิ่นประมาท หรือละเมิดเสรีภาพส่วนบุคคล

ถ้อยคำที่มีลักษณะใส่ความหรือกล่าวให้ร้ายบุคคลอื่น (defamations) ไม่ได้ได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นการหมิ่นประมาทปัจเจกชนหรือกลุ่มบุคคลก็ตาม โดยการกระทำเช่นนี้ผู้กระทำอาจมีโทษทางอาญา อย่างไรก็ตาม การกำหนดความรับผิดทางอาญาสำหรับบุคคลที่กล่าววิพากษ์วิจารณ์การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐนั้นมิใช่ข้อจำกัดบางประการดังเช่นที่ปรากฏในคดี *New York Times Co.v.sullivan*, 376 U.S. 254 (1964)

Respondent, an elected official in Montgomery, Alabama, brought suit in a state court alleging that he had been libeled by an advertisement in corporate petitioner's newspaper, the text of which appeared over the names of the four individual petitioners and many others. The advertisement included statements, some of which were false, about police action allegedly directed against students who participated in a civil rights demonstration and against a leader of the civil rights movement; respondent claimed the statements referred to him because his duties included supervision of the police department. The trial judge instructed the jury that such statements were "libelous *per se*," legal injury being implied without proof of actual damages, and that, for the purpose of compensatory damages, malice was presumed, so that such damages could be awarded against petitioners if the statements were found to have been published by them and to have related to respondent. As to punitive damages, the judge instructed that mere negligence was not evidence of actual malice, and would not justify an award of punitive damages; he refused to instruct that actual intent to harm or recklessness had to be found before punitive damages could be awarded, or that a verdict for respondent should differentiate between compensatory and punitive damages. The jury found for respondent, and the State Supreme Court affirmed.

(a) Application by state courts of a rule of law, whether statutory or not, to award a judgment in a civil action, is "state action" under the Fourteenth Amendment. P. 376 U. S. 265.

(b) Expression does not lose constitutional protection to which it would otherwise be entitled because it appears in the form of a paid advertisement. Pp. 376 U. S. 265-266.

(c) Factual error, content defamatory of official reputation, or both, are insufficient to warrant an award of damages for false statements unless "actual malice" -- knowledge that statements are false or in reckless disregard of the truth -- is alleged and proved. Pp. 376 U. S. 279-283.

(d) State court judgment entered upon a general verdict which does not differentiate between punitive damages, as to which, under state law, actual malice must be proved, and general damages, as to which it is "presumed," precludes any determination as to the basis of the verdict, and requires reversal, where presumption of malice is inconsistent with federal constitutional requirements. P. 376 U. S. 284.

(e) The evidence was constitutionally insufficient to support the judgment for respondent, since it failed to support a finding that the statements were made with actual malice or that they related to respondent. Pp. 376 U. S. 285-292.[6]

ศาลในคดีนี้พิพากษาว่า ในกรณีที่สื่อมวลชนวิพากษ์วิจารณ์การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐหรือบุคคลสาธารณะนั้น สื่อมวลชนจะต้องรับผิดชอบทางอาญาก็ต่อเมื่อมีเจตนาที่จะแสดงข้อความอันเป็นเท็จ หรือมีเจตนาที่จะละเลยการแสวงหาความจริง หากสื่อสารมวลชนแสดงให้เห็นว่าความผิดพลาดในการเสนอข่าวสารนั้นเป็นความผิดพลาดโดยสุจริต และเป็นการวิพากษ์วิจารณ์ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่เท่านั้น ไม่เกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวของเจ้าหน้าที่รัฐ สื่อนั้นย่อมไม่มีความรับผิด

“ขอบเขตแห่งเสรีภาพของสื่อมวลชน ไม่ได้มีเพียงเสรีภาพในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเท่านั้น แต่ยังขยายความไปถึงเสรีภาพโดยปราศจากการลงโทษใดๆ เมื่อสื่อมวลชนนั้นนำเสนอข้อมูลที่เป็นเรื่องจริง ทั้งยังเกี่ยวข้อง กลับประโยชน์สาธารณะ”

ดังนั้น ประเทศสหรัฐอเมริกาให้ความสำคัญกับเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นอย่างมากในฐานะที่เป็นส่วนสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย การวิพากษ์วิจารณ์บุคคลสาธารณะโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การปฏิบัติหน้าที่โดยพนักงานรัฐ กระทั่งการวิพากษ์วิจารณ์คำตัดสินของผู้พิพากษาก็ควรเป็นสิ่งที่ประชาชนกระทำได้อย่างชอบ ดังนั้นแม้รัฐจะสามารถจำกัดเสรีภาพในการแสดง ความคิดเห็นสำหรับกรณีที่มีความคิดเห็นนั้น เข้าข่ายหมิ่นประมาทบุคคลอื่นได้ก็ตามแต่รัฐจะกำหนดให้เป็นความรับผิดโดยเด็ดขาดสำหรับการหมิ่นประมาทบุคคลสาธารณะไม่ได้ซึ่งแตกต่างจากการหมิ่นประมาทบุคคลทั่วไป

สิ่งลามกอนาจาร

รัฐธรรมนูญสหรัฐไม่คุ้มครองการเผยแพร่สิ่งลามกอนาจาร ทั้งนี้ปัญหาว่าสิ่งใดถือเป็นสิ่งลามกอนาจารหรือไม่ ต้องพิจารณาตามหลักวิญญูชนทั่วไปในสังคมว่าเป็นสิ่งที่มีลักษณะกระตุ้นให้เกิดความต้องการทางเพศหรือไม่ โดยมีข้อที่ควรพิจารณาดังนี้

1. วิญญูชนทั่วไปเห็นว่า สิ่งนั้นเป็นสิ่งยั่ววนและเร่งเร้าความต้องการทางเพศ ความใคร่ ซึ่งสังคมหนึ่งอาจจะแตกต่างจากสังคมอื่นๆ

2. ภาพหรืองานดังกล่าวแสดงให้เห็นภาพหรือเรื่องราวที่ชัดแจ้งเกี่ยวกับเพศ เช่น ภาพแสดงการร่วมเพศ การสำเร็จความใคร่ หรือโชว์ให้เห็นอวัยวะเพศ ซึ่งมีกฎหมายบังคับให้อย่างแจ้งชัด (fair notice) เป็นการล่วงหน้า

3. ภาพหรืองานดังกล่าว เมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้ว ขาดคุณค่าทางวรรณกรรม ศิลปะ การเมือง หรือวิทยาศาสตร์

สำหรับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการเผยแพร่สิ่งลามกอนาจารนั้น ประเทศสหรัฐอเมริกาตราขึ้นใช้บังคับหลายฉบับดังนี้

2.2.1 พระราชบัญญัติว่าด้วยความเหมาะสมในการสื่อสาร ค.ศ. 1994 (Communication Decency Act of 1994-CDA)

ความผิดสำหรับผู้ให้บริการโทรคมนาคม หรืออินเทอร์เน็ตโดยทั่วไป

มาตรา 223(1) (a) (1) (A) ห้ามมิให้บุคคลใดใช้เครื่องมือสื่อสาร โดยรู้อยู่แล้วว่าจะก่อให้เกิด หรือชักชวน และดำเนินการส่งผ่านสิ่งใดๆ เกี่ยวกับภาพลามกอนาจาร หรือสิ่งไม่เหมาะสมในทางเพศ) โดยเจตนาที่จะรบกวน หรือกระทำการที่มีชอก ช่มชู่ หรือติดตามรังควานบุคคลอื่น

มาตรา 223 (2) (d) (1) (A) ห้ามใช้คอมพิวเตอร์ที่มีระบบบริการสื่อสาร (interactive computer service) ส่งข้อความ หรือภาพในลักษณะเดียวกันกับที่กล่าวไว้ข้างต้น ซึ่งมีลักษณะเป็นการบรรยายภาพหรือแสดงให้เห็นกิจกรรมทางเพศ หรืออวัยวะเพศ แก่บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ไม่ว่าบุคคลดังกล่าวจะเป็นผู้เริ่มใช้เครื่องมือสื่อสารด้วยตนเองหรือไม่ก็ตาม

ส่วนมาตรา 223 (2) (d) (1) (B) ห้ามมิให้ใช้บริการคอมพิวเตอร์ที่สามารถติดต่อสื่อสารได้ เพื่อแสดงภาพลามกอนาจาร หรือในลักษณะเดียวกันกับข้อ A เพื่อให้บริการแก่บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ผู้ฝ่าฝืนบทบัญญัติดังกล่าว ต้องระวางโทษปรับและจำคุกไม่เกิน 2 ปี

ถ้อยคำที่ก่อให้เกิดความรู้สึกโกรธเคือง หรือสร้างความขัดแย้ง

การแสดงความคิดเห็นที่สร้างความขัดแย้ง ที่อาจกระตุ้นให้ผู้ถูกกล่าวถึงกระทำรุนแรงต่อผู้กล่าวถ้อยคำนั้น ถ้อยคำที่ทำให้บุคคลธรรมดาทั่วไปสามารถรู้สึกโกรธเคืองได้ หรือมีความรุนแรงถึงขนาดที่จะต้องโต้ตอบทำร้ายกันไม่ได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกา

อาจกล่าวโดยทั่วไปได้ว่า ระดับของความคุ้มครองเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นตามรัฐธรรมนูญอเมริกาอยู่ในระดับสูงกว่าหลายๆประเทศในโลกเสรี เพราะแม้กระทั่งถ้อยคำไม่พึงประสงค์ หรือสร้างความเกลียดชัง (hate speech) หากไม่ถึงกับก่อให้เกิดความโกรธเคืองและนำไปสู่การต่อสู้ทำร้ายกัน ก็ยังสามารถกล่าวหรือแสดงความคิดเห็นได้ ในขณะที่ประเทศอื่น อย่างประเทศเยอรมนี และประเทศฝรั่งเศส ยังมีกฎหมายห้ามมิให้เผยแพร่ข้อมูลบางประเภท ในสหรัฐอเมริกานั้น เฉพาะแต่การแสดงความคิดเห็นบางกรณีเท่านั้นที่ไม่ได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ หรืออาจถูกรัฐจำกัดหรือควบคุมได้ เช่น การเผยแพร่สิ่งลามกอนาจาร การแสดงข้อความเพื่อหลอกลวงบุคคลอื่น การใส่ความให้ร้าย การสนับสนุนหรือยุยงให้มีการกระทำความผิดกฎหมายอย่างร้ายแรง หรือถ้อยคำยั่วยุให้มีการต่อสู้หรือทำร้ายกัน เป็นต้น[7]

ในประเทศไทยมีกรณีปัญหาเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศทางสื่อสังคมออนไลน์ที่มีลักษณะอันลามก และข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้ ซึ่งทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ถูกระทำในด้านสิทธิส่วนบุคคล ชื่อเสียง อาชีพ

กรณีของ เบนซ์ ปุณยาพร ถูกรบกวนด้วยข้อความลามกทางไลน์ โทรศัพท์ก่อกวนและบุกไปหาถึงสถานที่ทำธุรกิจของครอบครัวเหตุการณ์เหล่านี้เป็นปรากฏการณ์ที่ผู้หญิงในกลุ่มดารานักแสดงถูกคุกคามทางเพศผู้กระทำใช้สื่อออนไลน์เป็นเครื่องมือและเป็นช่องทางที่ผู้กระทำเข้าถึงพวกเธอซึ่งเป็นบุคคลสาธารณะได้อย่างง่ายดาย

ส่วนใหญ่เหตุการณ์คุกคามทางเพศลักษณะนี้ผู้ถูกระทำมักเลือกปล่อยผ่านส่วนหนึ่งอาจมองว่าไม่ใช่เรื่องรุนแรงและบางส่วนมองว่าการดำเนินคดีทางกฎหมายค่อนข้างยากและใช้เวลานาน[8]

จากกรณีตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่าเป็นการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดคอมพิวเตอร์พ.ศ. 2550

มาตรา 14 ผู้ใดกระทำความผิดที่ระบุไว้ดังต่อไปนี้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 5ปีหรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(4) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ ที่มีลักษณะอันลามกและข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้[9]

การนำข้อมูลเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ ที่มีลักษณะอันลามกและข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้การนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ ที่มีลักษณะอันลามกและข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์พ.ศ. 2550 มาตรา 14 วรรคหนึ่ง(1)มีองค์ประกอบความผิดดังนี้

1.นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ 2.ข้อมูลคอมพิวเตอร์ใดใดที่มีลักษณะอันลามก 3.ข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้และ 4.โดยเจตนา ส่วนอนุสัญญาว่าด้วยอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ไม่มีการกำหนดความผิดเกี่ยวกับการนำเข้าสู่ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่มีลักษณะอันลามกโดยทั่วไปแต่มีมาตรา 9 ความผิดเกี่ยวกับสื่อลามกอนาจารเด็ก[10]

กฎหมายไทยกับการกลั่นแกล้งออนไลน์ ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการกลั่นแกล้งออนไลน์โดยตรง แต่อาจนำกฎหมายที่มีอยู่มาปรับใช้กับการกลั่นแกล้งออนไลน์ในบางลักษณะได้

อย่างไร ก็ตามจากการศึกษาและวิเคราะห์พบว่ากฎหมายไทยยังมีปัญหาหรือข้อจำกัดในการปรับใช้กับ การ
กลั่นแกล้งออนไลน์

การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตนี้ตติงกล่าวไม่สามารถอาศัยบทบัญญัติประมวลกฎหมายอาญาโดยตรง
มาบังคับใช้ได้ เนื่องจากมีองค์ประกอบความผิดแตกต่างกัน แต่ในท้ายที่สุดกลับพบว่ามีการราชบัญญัติว่าด้วย
การกระทำความผิดคอมพิวเตอร์ฉบับนี้ถูกนำมาจัดการพวกที่เผยแพร่ในสื่อสังคมออนไลน์ แต่อย่างไรก็ดี
ประมวลกฎหมายอาญานำมาเทียบเคียงเพื่อเป็นบทลงโทษผู้กระทำความผิด[11]

ปัจจุบันกฎหมายไทยฉบับหลักที่มีผลโดยตรงต่อเสรีภาพในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และการแสดงความคิด
เห็นในสื่อออนไลน์ ซึ่งอยู่ในขอบเขตของงานวิจัยฉบับนี้ คือ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิด
เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 โดยส่วนหนึ่งของกฎหมายฉบับนี้มีเป้าหมายในการกำหนดความผิดและโทษ
สำหรับการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับระบบหรือข้อมูลคอมพิวเตอร์ ทั้งในแง่ของการใช้ระบบคอมพิวเตอร์
เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด และในแง่ของการลงมือกระทำความผิดต่อตัวระบบหรือ
ข้อมูลคอมพิวเตอร์

ในปัจจุบันมีการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์กันอย่างแพร่หลายจึงทำให้มีการกระทำความผิดทางสื่อสังคม
ออนไลน์เกิดขึ้นจำนวนมาก ซึ่งการกระทำความผิดดังกล่าวมีหลากหลายรูปแบบที่ส่งผลกระทบต่อสิทธิส่วน
บุคคลของผู้ใช้งาน โดยส่วนใหญ่ปัญหาที่เห็นได้ชัดเจนเป็นปัญหาเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศทำให้ผู้ถูกระทำ
ความเสียหายในด้านสิทธิ ชื่อเสียง และในประเทศไทยยังไม่ได้มีการรับรองในปัญหาดังกล่าวโดยตรงมีเพียง
พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 ประกอบด้วยกฎหมายอาญาที่
นำมาปรับใช้ในการลงโทษผู้กระทำความผิด ซึ่งในบางประเทศได้มีกฎหมายรับรองเพื่อลงโทษผู้กระทำความผิด
ทางสื่อสังคมออนไลน์โดยตรง จึงเห็นได้ว่าการที่มีกฎหมายรับรองการกระทำความผิดทำให้ปัญหาดังกล่าวลด
น้อยลงและเป็นการแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกวิธีและถูกต้อง

จากกรณีที่เกิดขึ้นในประเทศไทยไม่มีกฎหมายเข้ามารองรับโดยตรงทำให้ผู้กระทำความผิดเพิกเฉยไม่รู้
ถึงความผิดที่ได้กระทำ ส่งผลทำให้ผู้ถูกระทำได้รับความเสียหาย ถึงแม้ว่าจะมีพระราชบัญญัติว่าด้วยการ
กระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 ประกอบด้วยกฎหมายอาญาที่นำมาปรับใช้ในการลงโทษ
ผู้กระทำความผิดแต่ก็ยังไม่มียบทลงโทษที่จะนำมาลงโทษผู้กระทำความผิดทางสื่อสังคมออนไลน์บางกรณี
เนื่องจากพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 ประกอบด้วยกฎหมาย
อาญาได้บัญญัติบทลงโทษเกี่ยวกับการกระทำเรื่องหมิ่นประมาทตาม, หมิ่นประมาทโดยการโฆษณา และการดู

หมิ่นซึ่งหน้า แต่การปรับใช้กฎหมายดังกล่าวกับการกั้นแก๊งออนไลน์ ไม่สามารถครอบคลุม การกั้นแก๊งออนไลน์ในทุกลักษณะ หรืออาจเกิดปัญหาในการปรับใช้ จึงควรมีมาตรการในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิทางสื่อสังคมออนไลน์โดยการออกกฎหมายเพื่อรับรองการกระทำความผิดทางสื่อสังคมออนไลน์โดยตรง เพื่อยับยั้งการกระทำความผิดที่เกิดขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- [1] Internet world stats. **Internet Usage in asia - June 30, 2017**. Supra note 12. อ้างโดย รศ.ดร.สรารัฐ ปิติยศศักดิ์ (2561). คำอธิบายพระราชบัญญัติการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 และ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 พร้อมด้วย ประกาศกระทรวงที่เกี่ยวข้อง กรุงเทพฯ: นิติธรรม 2561
- [2] หลักการและเหตุผลในการร่าง พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550
ที่คณะรัฐมนตรีได้เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติในการประชุมครั้งที่ 6/2549 เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549 อ้างโดย รศ.ดร.สรารัฐ ปิติยศศักดิ์ (2561). คำอธิบายพระราชบัญญัติการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 และ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 พร้อมด้วย ประกาศกระทรวงที่เกี่ยวข้อง กรุงเทพฯ: นิติธรรม 2561
- [3] รศ.ดร.สรารัฐ ปิติยศศักดิ์ (2561). คำอธิบายพระราชบัญญัติการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 และ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 พร้อมด้วย ประกาศกระทรวงที่เกี่ยวข้อง กรุงเทพฯ: นิติธรรม 2561
- [4] ชาลิต อรรถศาสตร์,ไพบูลย์ อมรภิญโญเกียรติ,พัชรินทร์ ฉัตรวิริยะกุล และอิทธิพันธ์ สุวรรณจุฑะ.
(2545).กฎหมายไซเบอร์.กรุงเทพ
- [5] Aroundonline (2019).สืบค้นเมื่อวันที่ 23 มกราคม 2563 เข้าถึงได้จาก
<https://www.aroundonline.com>
- [6] คดี New York Times Co.v.sullivan, 376 U.S. 254 (1964). สืบค้นเมื่อวันที่ 23 มกราคม 2563 เข้าถึง
ได้จาก <https://www.supreme.justia.com>
- [7] สาวตรี สุขศรี (2555). อาชญากรรมคอมพิวเตอร์:งานวิจัยหัวข้อ “ผลกระทบจากพระราชบัญญัติว่าด้วย
การกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 และนโยบายของรัฐกับสิทธิเสรีภาพในการแสดง
ความคิดเห็น” .กรุงเทพฯ: โครงการอินเทอร์เน็ตเพื่อกฎหมายประชาชน (ilaw).ในมูลนิธิอาสาสมัคร
เพื่อสังคม,2555
- [8] Thai PBS NEWS. “ลวนลามออนไลน์” ภัยคุกคามทางเพศกระทบชีวิตจริง. สืบค้นเมื่อ 23 มกราคม
2563 เข้าถึงได้จาก www.news.thaipbs.or.th

[9] พระราชบัญญัติการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550. สืบค้นเมื่อ 24 มกราคม 2563 เข้าถึงได้จาก <https://www.arit.lpru.ac.th>

[10] Convention on Cybercrime, Article 9 – Offences related to child pornography อ้างโดย

รศ.ดร.สรารุช ปิติยศศักดิ์ (2561). คำอธิบายพระราชบัญญัติการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 และ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 พร้อมด้วย ประกาศกระทรวงที่เกี่ยวข้อง กรุงเทพฯ: นิติธรรม 2561

[11] สาวตรี สุขศรี (2555). อาชญากรรมคอมพิวเตอร์:งานวิจัยหัวข้อ “ผลกระทบจากพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 และนโยบายของรัฐกับสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น” .กรุงเทพฯ: โครงการอินเทอร์เน็ตเพื่อกฎหมายประชาชน (ilaw).ในมูลนิธิอาสาสมัครเพื่อสังคม,2555

